

KERK & leven
Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen
www.kerkenleven.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Filip Debruyne
De parochie is verantwoordelijk voor de eigen teksten

ALGEMENE REDACTIE

tel. 03 210 08 40
fax 03 210 08 49
redactie.kerkenleven@kerknet.be

VORMGEVING

Grafisch ontwerp
Catapult, Antwerpen
Lay-out & Zetwerk
NV Halewijn

DIENST PAROCHIEBLADEN

tel. 03 210 08 30
fax 03 210 08 36

© copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

OPGEPIKT

ALLE PAARDEN HEBBEN AAN DE WEDSTRIJD DEELGENOMEN DE LACHENDE LEEUWEN

Luc VERSTEYLEN

het heeft toch zo zijn charme een uurtje te mogen vertoeven tussen de groten der aarde zoals vandaag in het centraal station bij de opening ervan

mogen ?

eerst mochten wij er niet eens in

al hadden we ons eertijds toch wat verdienstelijk gemaakt bij het voorkomen van de geplande sloop ervan

bedremmeld stonden wij voor de barrikaden tot ineens iemand mij bijna hartstochtelijk rond de hals vloog & mij drie zoenen toediende zo blij was ze dat ze ons terugzag: zowaar minister van beweeglijkheid kathleen van bremnt ooit waren we bij haar thuis geweest

& waren we wat vertrouwd met haar geworden

toen ze vernam dat wij niet binnen mochten troonde zij ons door de barrikaden heen de feestelijke stationhall binnen & kregen wij zowaar volkomen in orde onze naamkaartjes opgespeld

zo geraakten wij helemaal ministerieel naar binnen gezocht

we waren haar zo dankbaar dat we aan haar als allereerste onze “andere stationsroman” ten geschenke gaven

we hadden die “de lachende leeuwen” geheten omdat de twee leeuwen bovenop het station ooit als eersten verwijderd werden als begin van de toen nog geplande afbraak onlangs werden ze noodgedwongen weer in ere hersteld & teruggeplaatst

wanneer je goed toeziet zie je ze glimlachen

leedvermaak is ook vermaak nietwaar ?

zo heel anders was de vloer bezet door heelwat deftiger & statiger volk dan ooit door ons de groene fietsers

zouden deze heren & dames wel weten wat een strijd voor behoud op diezelfde vloer ooit gevoerd werd ?

van heel het gebeuren vooral van de toespraken verstonden wij niet veel alleen herman brusselmans een van de schrijvers van de echte stationsroman was wel goed verstaanbaar toen hij zijn stukje daaruit voorlas

ik moest tot nog toe van zijn stijl niet veel hebben maar toen wij hem daarna tegenkwamen & hij ons de hand drukte merkte ik dat hij positiever tegenover mij stond dan ik tot dusver tegenover hem

toen mieke hem zijn boekje liet tekenen schreef hij er zelfs in : “voor pater versteylen met respect”

ineens moest ik wél hebben van zijn stijl

daar ontmoetten we nog mia de schamphelaere dat deed plezier want dat is al langer een goede vriendin maar toen kwamen we nog etienne schouppe tegen & havenschepen marc van peel & die kon je moeilijk je vrienden noemen

toch drukten zij mij ondanks onze meningsverschillen hartelijk de hand

ja het heeft toch zo zijn charme een uurtje te hebben mogen vertoeven tussen de groten der aarde

was het een indruk van ons dat toen we buiten kwamen & naar omhoog keken de leeuwen breder glimlachten dan ooit?

WOORDEN ONTVREEMDEN

LIBERTIJD

Bart MESOTTEN

Bijbelse libertijnen

Bij het woord ‘libertijd’ denk je niet direct aan de Bijbel; het is er nochtans met een verre wortel mee verbonden. Wij hebben het woord in de zestiende eeuw overgenomen uit het Frans in de betekenis: ‘iemand die zich niet aan bepaalde gevestigde regels van geloof of zedelijk handelen wil houden’. Als synoniem kan gelden: ‘iemand met een vrije geest’, ‘vrijdenker’ zonder de bijgedachte van ‘vrijmetselaar’ of ‘logebroeder’.

Oorspronkelijk hield het Franse woord ‘libertin’ een verwijzing in naar het begrip ‘vrijgelaten (slaaf)’ uit het Romeins recht en de geschiedenis van het oude Rome. Het woord is afkomstig van het

Latijnse bijvoeglijke naamwoord ‘liber, -ra, -rum’ (vrij) en ‘libertinus’ (vrijgelaten); zo betekende het Franse ‘libertin’ in de zestiende eeuw: lid van een joodse sekte in de tijd van de apostelen. Dat was vermoedelijk toe te schrijven aan een vermelding in *Handelingen* (6,8-7,53) waar de diaken Stefanus een lange en religieus getinte historische schets geeft van het joodse volk. Die eindigt met een aanklacht tegen de houding van de schriftgeleerden en hogepriesters ten aanzien Jezus; met zijn terechtstelling als gevolg.

Die beschuldiging werd hem kwalijk genomen door enkele leden ‘van de synagoge van de Vrijgelatenen’ die met Stefanus een twistgesprek waren begonnen (Hand. 6,9). De Statenvertaling vertaalt: ‘En er stonden op sommigen, die

waren van de synagoge, genaamd der *Libertijnen*’.

Tot op dat ogenblik hadden vooral de hogepriesters en de Sadduceeën hun aanvallen gericht tegen de apostelen. Nu moet ook de diaken Stefanus het ontgelden, en de aanval komt niet van de hogepriesters of schriftgeleerden, maar van Grieks sprekende joden. Sommigen zien hierin een verband met het feit dat Stefanus zelf vermoedelijk een Grieks sprekende jood was met overigens een Griekse naam. Ook Paulus was al in debat geweest met Griekstalige joden (Hand. 9,29) en op een gegeven moment was er ontevredenheid ontstaan bij de Griekstaligen, ‘die de Arameessprekenden verweten dat de weduwen uit hun groep bij de dagelijkse ondersteuning werden achtergesteld’ (Hand. 6,1b). In Jeruzalem waren er vele synagogen; sommige daarvan behoorden toe aan gemeenschappen van inwijkelingen. De ‘Libertijnen’

waren waarschijnlijk de vrijgelatenen (‘libertini’) afstammelingen van joden die in het verleden als slaaf naar Rome waren gedeporteerd. Velen van hen waren naar hun vaderland teruggekeerd.

Het Franse ‘libertin’ werd rond 1525 ook gebruikt voor een lid van een ketterse sekte in het noorden van Frankrijk en enkele jaren later in Nederland met o.m. Johan van Oldenbarnevelt; ook een beweging tegen Calvinus in Genève werd ‘libertijs’ genoemd.

Vandaar is de betekenis van het Franse ‘libertin’ verruimd tot ‘een persoon die van geen enkele godsdienst nog wil horen’, of nog ruimer: ‘een persoon die zich door geen enkele wet gebonden wil voelen’. In die zin is het naar het Nederlands overgegaan.

Het woord ‘libertijn’ wordt soms ook gebruikt voor ‘losbol’, ‘losbandige’. In het Duits ‘Freigeist’, ‘Freidenker’; Engels ‘libertine’, ‘free-thinker’, ‘debauchee’.

Zondagsgebed

Bij het feest van het Doopsel van de Heer

Heer Jezus,
Communie is geen hemels manna dat Gij ons te eten geeft, geen blanco cheque die onze problemen oplost. Maar het is wel ontmoeting en verwondering dat Gij zo klein, zo kwetsbaar wilt worden, als brood tussen de tanden. Ontmoeting met U is groeimoment in liefhebben, is zelf klein en even kwetsbaar worden als brood voor hen, die op hun honger blijven.

Manu Verhulst

Zondagsgebed plukt uit de *Gebedskalender Kerk & Leven 2010*. Deze handzame scheurkalender, met vermelding van alle heiligen van de dag en dagelijks een aangepast gebed, is tegen 15 euro (zonder verzendingskosten) te koop in een van de liturgische centra in uw buurt: De 3 Leliën, Leopoldstraat 59, 2000 Antwerpen, 03/231.03.39 · De 3 Provinciën, Abdijstraat 1, 3271 Averbode, 013/78.04.60 · De Wijngaard, Begijnhof 4, 8000 Brugge, 0477/26.56.17 · Incontri, Kolenmarktstraat 61, 1000 Brussel, 02/509.97.32 · LKD, Dijkstraat 32-34, 9200 Dendermonde, 052/20.19.76 · Carmelitana, Burgstraat 46, 9000 Gent, 09/225.48.36 · Pascali, Nederpolder 16, 9000 Gent, 09/223.40.30 · De Bron, Marktstraat 88, 8530 Harelbeke, 0477/26.56.17 · PIC, Tulpinstraat 75, 3500 Hasselt, 011/21.29.46 · Castrum Abdij Keizersberg, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven, 016/31.00.65 · De Peerle, Frederic de Merodestraat 18, 2800 Mechelen, 015/29.84.62 · De Branding, Kerkstraat 22, 8400 Oostende, 0477/26.56.17 · Hemieuwen, Noordstraat 100, 8800 Roeselare, 051/20.15.41 · De Vlasping, Vlasfabriekstraat 14, 1060 Sint-Gillis, 02/533.29.39 · De Oude Linden, Abdijstraat 40 c, 2260 Tongerlo, 014/53.82.13.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Kristien VAN ZUMMEREN

Was het weer vannacht vochtig met sterke wind, dan is dat een voorteken van een slecht boerenjaar. Was het daarentegen koud en droog, dan volgt een vruchtbaar jaar. Zo wil het de overlevering.

In elk geval: vandaag zou de winter pas echt beginnen:

ALS ’T DRIEKONINGEN IS IN ’T LAND, KOMT DE VORST IN ’T VADERLAND.

We stellen nu vast dat de dagen verder en langzaam “lengen”, maar het blijft nog altijd onbeduidend:

OP DRIEKONINGEN ZIJN DE DAGEN ZO GELENGD, GELIJK EEN RUITER OP ZIJN PAARD SPRINGT.

Omtrent die spreuk zijn er heel wat variaties:

OP DRIEKONINGEN ZIJN DE DAGEN ZO GELENGD, GELIJK EEN HAAN OVER EEN WAGENSPOOR SPRINGT.

of:

... GELIJK EEN HAAN OVER EEN VOOR SPRINGT.

of:

... ZOVEEL EEN GEITJE SPRINGEN MAG.

Vandaag is het Dertiendag (de dertiende dag na Kerstmis) en men zei: **ALS ’T OP DERTIENDAG VRIEST, VRIEST HET DERTIEN WEKEN LANG.**

Of, met andere woorden, we hebben net een zogenaamde lotsdag achter de rug. Mocht dat bewaarheid worden, dan zou het – in voorkomend geval – moeten koud zijn tot in april.